

Λάμπρος Χ. Μαργαρίτης, Καθηγητής Νομικής Σχολής ΑΠΘ

Έφεση κατά βουλεύματος και αποφάσεως & Αδύναμα πρόσωπα

• Ανήλικοι • Ψυχικά πάσχοντες

**Έφεση κατά βουλεύματος
και αποφάσεως
& Αδύναμα πρόσωπα
(: Ανήλικοι - ψυχικά πάσχοντες)**

Έφεση κατά βουλεύματος και αποφάσεως & Αδύναμη πρόσωπα
Λάμπρος Χ. Μαργαρίτης

ISBN 978-960-562-586-3

Σύμφωνα με το Ν. 2121/93 για την Πνευματική Ιδιοκτησία απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου, η αποθήκευσή του σε βάση δεδομένων, η αναμετάδοσή του σε ηλεκτρονική ή οποιαδήποτε άλλη μορφή και η φωτοανατύπωσή του με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΚΔΟΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ

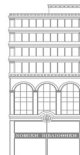
Το περιεχόμενο του παρόντος έργου έχει τύχει επιμελούς και αναλυτικής επιστημονικής επεξεργασίας. Ο εκδοτικός οίκος και οι συντάκτες δεν παρέχουν διά του παρόντος νομικές συμβουλές ή παρεμφερείς συμβουλευτικές υπηρεσίες, ουδεμία δε ευθύνη φέρουν για τυχόν ζημία τρίτου λόγω ενέργειας ή παράλειψης που βασίστηκε εν όλω ή εν μέρει στο περιεχόμενο του παρόντος έργου.

Art Director:	Θεόδωρος Μαστρογιάννης
Υπεύθυνος Παραγωγής:	Ανδρέας Μενούνος
Φωτοστοιχειοθεσία:	Ρούσσα Πετράτου
Παραγωγή:	NB Production AM110716M23

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Μαυρομυχάλη 23, 106 80 Αθήνα
Τηλ.: 210 3678 800 • Fax: 210 3678 819
<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org
Αθήνα: Μαυρομυχάλη 2, 106 79 • Τηλ.: 210 3607 521
Πειραιάς: Φιλωνος 107-109, 185 36 • Τηλ: 210 4184 212
Πάτρα: Κανάρη 15, 262 22 • Τηλ.: 2610 361 600
Θεσ/νίκη: Φράγκων 1, 546 26 • Τηλ.: 2310 532 134

member of Europe's 500
dynamic enterprises

Committed to excellence

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Διευθυντής σειράς: **Λάμπρος Χ. Μαργαρίτης**, Καθηγητής Νομικής Σχολής ΑΠΘ

Λάμπρος Χ. Μαργαρίτης, Καθηγητής Νομικής Σχολής ΑΠΘ

Έφεση κατά βουλεύματος και αποφάσεως & Αδύναμα πρόσωπα (: Ανήλικοι - ψυχικά πάσχοντες)

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Appeal against a decree and a judgment and weak persons

Lampros Ch. Margaritis

Professor at the Aristotle University of Thessaloniki, School of Law

Abstract: Minors and the mentally ill constitute –naturally, biologically, and socially– two groups of “offenders” found among the wider category of «weak» persons. Age on the one hand and health on the other are two properties that require the special procedural protection of their holders. This protection is not provided, at least as far as one would expect, under Greek law. This edition attempts to document the doctrinal problems of these two areas, to present the existing approaches, to highlight procedural necessities and to provide solutions especially with regard to provisions of an enhanced status.

ISBN 978-960-562-586-3

COPYRIGHT

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, without the prior permission of NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A., or as expressly permitted by law or under the terms agreed with the appropriate reprographic rights organisation. Enquiries concerning reproduction which may not be covered by the above should be addressed to NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. at the address below.

DISCLAIMER

The content of this work is intended for information purposes only and should not be treated as legal advice. The publication is necessarily of a general nature; NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. makes no claim as to the comprehensiveness or accuracy of the information provided; Information is not offered for the purpose of providing individualized legal advice. Professional advice should therefore be sought before any action is undertaken based on this publication. Use of this work does not create an attorney-client or any other relationship between the user and NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. or the legal professionals contributing to this publication.

NOMIKH BIBΛIOΘΗKH

23, Mavromichali Str., 106 80 Athens Greece
Tel.: +30 210 3678 800 • Fax: +30 210 3678 819
<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org

number of Europe's 500
dynamic entrepreneurs

Committed to excellence

© 2016, NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οι ανήλικοι και οι ψυχικά πάσχοντες αποτελούν –φυσιολογικά, βιολογικά και κοινωνικά– δύο ομάδες «δραστών», που ανήκουν στην ευρύτερη κατηγορία των «αδύναμων» (: «ευάλωτων») προσώπων. Η ηλικία από τη μια και η υγεία από την άλλη, συνιστούν δύο ιδιότητες που από μόνες τους αξιώνουν ιδιαίτερη δικονομική προστασία εκείνων που τις διαθέτουν.

Την προστασία αυτή δεν παρέχει, τουλάχιστον στο βαθμό που θα περίμενε κανείς, το ελληνικό δίκαιο. Το τελευταίο, ως πρόσφατα, έδειχνε να μην αντιλαμβάνεται το πρόβλημα, όντας εγκλωβισμένο στην (συντηρούμενη και από τις αντίστοιχες πάγιες νομολογιακές παραδοχές) αντίληψη του απαλλακτικού χαρακτήρα των σχετικών δικαιοδοτικών κρίσεων. Ένας χαρακτήρας, που εξ ορισμού δεν προωθεί σκέψεις για αναγνώριση ενδίκων μέσων.

Ακριβές είναι ότι δύο πρόσφατα νομοθετήματα (Ν 4322/2015 και Ν 4356/2015), προϊόν της εγνωσμένης προσωπικής ευαισθησίας της τωρινής πολιτικής ηγεσίας του αρμόδιου Υπουργείου, έχουν εξομαλύνει την κατάσταση σ' έναν από τους δύο επίμαχους χώρους: αυτόν των ανηλίκων. Ο άλλος χώρος (: αυτός των ψυχικά πασχόντων) παραμένει ως είχε, αναμένοντας την εκδήλωση ανάλογου ενδιαφέροντος.

Με το παρόν πόνημα, επιχειρείται να: καταγραφούν τα δογματικά προβλήματα των δύο χώρων - παρουσιαστούν οι μέχρι σήμερα (θεωρητικές και εφαρμοστικές) προσεγγίσεις - αναδειχθούν οι δικονομικές αναγκαιότητες και υποδειχθούν λύσεις με αναγωγές κυρίως σε αυξημένης τυπικής ισχύος προβλέψεις. Ελπίζεται πως έτσι παρέχεται μιας μορφής βοήθεια στον ευρύτερο νομικό κόσμο.

Θεσσαλονίκη, Ιούλιος 2016

Λάμπρος Χ. Μαργαρίτης,
Καθηγητής ΑΠΘ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	7
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ.....	11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Έφεση κατά παραπεμπτικού βουλεύματος και ανήλικα πρόσωπα (ταυτόχρονα μια συμβολή στο νέο δικονομικό δίκαιο ανηλίκων)

1. Οι διαστάσεις του προβλήματος στα πλαίσια του μέχρι το Ν 4322/2015 καθεστώτος.....	15
2. Η λύση του προβλήματος από το Ν 4322/2015 (: προσθήκη ειδικής προβλέψεως στο άρθρο 478 ΚΠΔ)	34
3. Παρέκβαση: οι λοιπές με τους Ν 4322/2015 και 4356/2015 τροποποιήσεις του δικαίου των ανηλίκων (: επιβολή και διάρκεια περιορισμού - αρμοδιότητα - περιοριστικοί όροι - ανασταλτικό αποτέλεσμα).....	52

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ακαταλόγιστοι εγκληματίες και έφεση κατά βουλεύματος του συμβουλίου και αποφάσεως του δικαστηρίου

1. Φύλαξη ακαταλόγιστων εγκληματιών και έφεση κατά του βουλεύματος που τη διατάσσει: το μέτρο και η επιβολή του	81
2. Φύλαξη ακαταλόγιστων εγκληματιών και έφεση κατά του βουλεύματος: δικαιοδοσία του δικαστικού συμβουλίου	103
3. Φύλαξη ακαταλόγιστων εγκληματιών και έφεση κατά της αποφάσεως: το εκκλητό της κρίσεως του δικαστηρίου.....	136

1. Φύλαξη ακαταλόγιστων εγκληματιών και έφεση κατά του βουλεύματος που τη διατάσσει: το μέτρο και η επιβολή του

α) Στις περιπτώσεις όπου συντρέχουν λόγοι άρσεως του καταλογισμού εκδίδεται (: άρθρο 310 παρ. 1 εδ. α' ΚΠΔ) βούλευμα **αποφαινόμενο να μη γίνει κατηγορία**. Ειδικά στις περιπτώσεις άρσεως του καταλογισμού λόγω νοσηρής διαταράξεως των πνευματικών λειτουργιών ή κωφалаλίας –με τη συνδρομή των κατά νόμο (παρακάτω αναφερόμενων) προϋποθέσεων– **το δικαστικό συμβούλιο, όπως γίνεται δεκτό, διατάσσει, πέραν της αποφάνσεώς του να μη γίνει κατηγορία, τη φύλαξή του σε δημόσιο θεραπευτικό κατάστημα (: άρθρα 69-70 ΠΚ)¹.**

1. Για μια σφαιρική προσέγγιση των ρυθμίσεων των άρθρων αυτών βλ. ενδεικτικά: Αλεξιάδη, Οι διανοητικώς καθυστερημένοι εγκληματίες, 1971, τον ίδιο, Η επικινδυνότητα του εγκληματία: ένα στοιχείο πλάστο, Μνήμη: Χωραφά/Γάφου/Γαρδίκας, τόμ. II, 1986, σελ. 131 επ., Αναγνωστόπουλο, «Επικινδυνολογία» κατηγορούμενοι και δικονομικά προληπτικά μέτρα - Προσβάσεις και όρια της ειδικής πρόληψης στην ποινική διαδικασία, ΠοινΧρ 1983, 769 επ., τον ίδιο, Μέτρα ασφαλείας και ποινές, ΝοΒ 1989, 385 επ., Αναγνωστάκη/Καρίπη, Επί των εγκληματούντων ψυχωτικών παρ' ημίν. Η αναγκαία τροποποίησης του άρθρου 69 ΠΚ, ΠοινΕπιθ 1971, 559 επ., Ανδρουλάκη, Ο ψυχίατρος-πραγματογνώμων εν τη ποινική δίκη, ΠοινΧρ 1973, 321 επ., Γαλανού, Σωφρονιστική μεταχείριση και δικαιώματα των τελούντων υπό κράτηση προσώπων, 2011, Γαρδίκας, Το επικίνδυνον του εγκληματίου, ΠοινΧρ 1969, 65 επ., τον ίδιο, Η εξέταση της προσωπικότητας του εγκληματίου και η πρόγνωση της μελλούσης διαγωγής αυτού, 1970, Γάφο, Κοινωνική άμυνα κατά των ανωμάλων εγκληματιών, ΠοινΧρ 1970, 737 επ., Γεωργόπουλο, Η διατάραξις των πνευματικών λειτουργιών ή της συνειδήσεως εις το ποινικόν δίκαιον, 1964, Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου, Η μεταχείρισις των ψυχικών ανωμάτων εγκληματιών, 1975, Δέδε, Οι εγγυήσεις της ατομικής ελευθερίας των ακαταλόγιστων, ΝοΒ 1963, 369 επ., Δημητράτο, Η αντιμετώπιση των ακαταλόγιστων δραστών στο ελληνικό ποινικό δίκαιο, ΠοινΧρ 2009, 778 επ., Δημόπουλο, Η προεγκληματική επικινδυνότητα και τα μέτρα για την αντιμετώπισή της, 1988, Ζαγκαρόλα, Η επικινδυνότης και τα ασφαλιστικά μέτρα εν τω ποινικώ δικαίω, 1940, τον ίδιο, Η εν τη παρ' ημίν δικαστική και σωφρονιστική πρακτική αντιμετώπισις των ψυχοπαθών προσωπικοτήτων, ΠοινΧρ 1973, 425 επ., Καϊάφα-Γκμπάντι, Θα' πρεπε μήπως το πόρισμα της ψυχιατρικής πραγματογνωμοσύνης να είναι δεσμευτικό για το ποινικό δικαστήριο; Αρμ 1983, 1046 επ., Καβουνίδη, Κοινωνικός αποκλεισμός: έννοια, κοινοτικές πρωτοβουλίες, ελληνική εμπειρία και διλήμματα πολιτικής, σε: Διαστάσεις του κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα. Κύρια θέματα και προσδιορισμός προτεραιοτήτων πολιτικής. Έκθεση για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (επ. Η. Κατούλη), εκδ. ΕΚΚΕ, τόμ. Α', 1999, σελ. 47 επ., Καλουτά, Η «επικινδυνότης» του δράστου, Δ/νη 1979, 107 επ., Κατσαντώνη, Το πρόβλημα της καθ' όλου αντιμετωπίσεως των ψυχικώς νοσούντων και ψυχοπαθητικών προσωπικοτήτων, ΠοινΧρ 1973, 417 επ., Κιούπη, Ο ακαταλόγιστος δράστης και το ποινικό δίκαιο, σε: Οι δικαιοί πράξεις και η λογική τους, (επιμ. Ν. Κουράκη/Ντ. Περέτση), 2009, σελ. 67 επ., Κοκκολάκη, Το επικίνδυνον του εγκληματίου και τα ασφαλιστικά μέτρα εν τω ΠΚ, 1976, Κοσμάτο, Η διάρκεια του εγκλεισμού σε ψυχιατρικό κατάστημα κατά το άρθρο 70 του Ποινικού

Β) Η φύλαξη ακαταλόγιστων εγκληματιών σε δημόσιο θεραπευτικό κατάστημα αποτελεί **αναπληρωματικό της ποινής μέτρο ασφαλείας**, αφού η τελευταία (: η ποινή) δεν επιβάλλεται, ελλείψει στοιχείου του εγκλήματος - της ικανότητας, δηλαδή, για καταλογισμό (: άρθρα 14, 33 παρ. 1 και 34 ΠΚ)². Όπως όλα τα μέτρα ασφαλείας, ο θεσμός εισήχθη για πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη με την κύρωση του Ποινικού Κώδικα το έτος 1950³. ήταν, μ' άλλα λόγια, άγνωστος στον προϊσχύσαντα Ποινικό Νόμο, ο οποίος δεν προέβλεπε θεραπευτικά μέτρα σε βάρος των ακαταλόγιστων εγκληματιών⁴.

Κώδικα, 1998, τον ίδιο, Η «απομόνωση» και η «καθήλωση» των ψυχικά ασθενών που εγκλείονται σε ψυχιατρείο, Αρμ 1998, 125 επ., τον ίδιο, Η άσκηση των δικαιωμάτων ως βασική αφετηρία για τη μεταχείριση του ψυχικά ασθενή, ΠοινΔικ 2004, 1400 επ., Κοτσαλή, Ανικανότητα για καταλογισμό, ΠοινΧρ 2003, 960 επ., Κουράκη, Περί της εννοίας του επικινδύνου εις την δημοσίαν τάξιν, ΠοινΕπιθ 1970, 783 επ., Αγγ. Κωνσταντινίδη, Ζητήματα διατάραξης των πνευματικών λειτουργιών ή της συνείδησης και νομική αξιολόγησή τους, ΠοινΧρ 2008, 193 επ., Λιούρδη, Η ποινική αντιμετώπιση δραστών ελαττωμένης ικανότητας προς καταλογισμό κατά τα άρθρα 37 και 38 ΠΚ - Οι διαστάσεις ενός προβλήματος, Τιμητικός Τόμος Ν. Φωτάκη, 1997, σελ. 1091 επ., Μπακατσούλα, Το επικίνδυνον του εγκληματίου εν τω νέω ποινικώ κώδικι, ΠοινΧρ 1951, 119 επ., Μπουρόπουλο, Ψυχιατρική πραγματογνωμοσύνη, ΠοινΧρ 1958, 65 επ., Πανούση, Η επικινδυνότητα, ΝοΒ 1978, 776 επ., Παππά, Το πρόβλημα των ψυχικώς νοσούντων και ψυχοπαθητικών ενώπιον των δικαστηρίων και η σύγχρονος εξέλιξίς του, ΠοινΧρ 1973, 340 επ., Παρασκευόπουλο, Μεταξύ τιμωρίας και θεραπείας: τα μέτρα ασφαλείας του Ποινικού Κώδικα, Μνήμη: Χωραφά/Γάφου/Γαρδίκια, τόμ. ΙΙ, 1986, σελ. 227 επ., τον ίδιο, Φρόνημα και καταλογισμός στο Ποινικό Δίκαιο, 1987, Παρασκευόπουλο/Κοσμάτο, Ο αναγκαστικός εγκλεισμός ψυχικά ασθενή σε ψυχιατρείο: νομοθετική ρύθμιση - πρακτική εφαρμογή, 1997, Σταθέα, Ψυχιατρική πραγματογνωμοσύνη, ΝοΒ 1989, 529 επ., Στριγγάρη, Η επικινδυνότητα των ψυχικών διαταραχών, ΠοινΧρ 1983, 1 επ., Τσαλίκoglou, Ο μύθος του επικινδύνου ψυχασθενή, 1987, Φυτράκη, Από τον επικίνδυνο στο μέσο συνετό άνθρωπο: Μυθολογία και εμπειρισμός στο (ποινικό) δίκαιο, Τιμητικός Τόμος Ι. Μανωλεδάκη, τόμ. ΙΙ, 2007, σελ. 688 επ., Φωτάκη, Η ψυχιατρική-ψυχολογική πραγματογνωμοσύνη: Τα ευρήματα, τα όρια και η αποδεικτική της αξία, 1983, Göppinger, Ικανότητα για καταλογισμό και ελαττωμένη ικανότητα για καταλογισμό, ΠοινΧρ 1983, 657 επ., Jehle, Ποινές και μέτρα ασφαλείας κατά των «επικινδύνων» δραστών στο γερμανικό Ποινικό Δίκαιο (απόδοση στην ελληνική γλώσσα: Δ. Κιούπης), σε: Δικαστική Ψυχιατρική και Απονομή της Δικαιοσύνης (επιμ. Α. Κοτσαλής), 2004, σελ. 45 επ., τον ίδιο, Ποινικός εγκλεισμός σε Ψυχιατρικό Νοσοκομείο - Δικαιική πραγματικότητα και προβλήματα εφαρμογής (απόδοση στην ελληνική γλώσσα: Δ. Κιούπης), Πλογ 2004, 2473 επ., Walter, Ηθικά ζητήματα σχετικά με την κράτηση επικινδύνων ατόμων, σε: Επικινδυνότητα και Κοινωνική Ψυχιατρική, 1990, σελ. 181 επ.

2. Βλ. ενδεικτικά: Κάβουρα, σε Χαραλαμπίκη, ΠΚ, Ι, 2014, άρθρο 69, σελ. 613, Παρασκευόπουλο, σε Μαργαρίτη/Παρασκευόπουλο, ό.π., σελ. 105, Συμεωνίδου-Καστανίδου, σε: Καϊάφα-Γκμπάντι/Μπιτζιλέκη/Συμεωνίδου-Καστανίδου, ό.π., σελ. 83, Τζαννετή, ΣυστΕρμΠοινΚ, άρθρο 69, σελ. 960.
3. Βλ. Τζαννετή, ό.π.
4. Αντίστοιχη ήταν η διάταξη του άρθρου 84 ΣχΠΚ 1924 και 1933 (: και του άρθρου 78 παρ. 1 του ΣχΠΚ 1937), η οποία όριζε: «§1. Αν τις απηλλάγη της ποινής ή της καταδιώξεως δυνάμει του άρθρου 81, ή κατεδικάσθη εις ελαφροτέραν ποινήν δυνάμει

Ο εγκλεισμός του ψυχασθενούς σε θεραπευτικό κατάστημα δεν συγκαταλέγεται –αν και μοιράζεται μ’ αυτές το κοινό γνώρισμα της αποστερήσεως της προσωπικής ελευθερίας⁵– στις ποινές, διότι **δεν έχει χαρακτήρα κατασταλτικό, αλλά προληπτικό**⁶. Η άρνηση του κυρωτικού χαρακτήρα του κατ’ άρθρο

του άρθρου 83 ΠΚ, το δικαστήριο διατάσσει την εις (δημόσιον) θεραπευτικόν ή περιθάλψεως κατάστημα φύλαξίν του, αν επιβάλλη τούτο η δημοσία ασφάλεια. §2. Εν τη περιπτώσει του άρθρου 83 η φύλαξις επακολουθεί την απότισιν της καταγνωσθείσης ποινής της ελευθερίας». - Στην ΑιΕκθΣχΠοινΚ 1924 (Βλ. αυτή σε έκδοση Ζαχαρόπουλου, 1950, σελ. 104-105) σημειώνονται τα εξής: «Εν άρθρω 84ω εισάγομεν το ασφαλιστικόν μέτρον της φυλάξεως εις θεραπευτικόν ή φυλάξεως κατάστημα των απαλλασσομένων εις ποινής ένεκεν ελλείψεως ή μειώσεως της προς καταλογισμόν ικανότητος. Το μέτρον τούτο, κατά την κοινώς κρατούσαν σήμερον εν τη επιστήμη γνώμην, επιβάλλεται προς ασφάλειαν της κοινωνίας από των ανθρώπων εκείνων, οίτινες, καίτοι απαλλάσσονται της ποινής ή εις ελαφροτέραν υποβάλλονται ποινήν ένεκα της ανωμάλου ψυχικής καταστάσεως εν η διέπραξαν την αξιόποινον πράξιν, δεν παύουσιν όμως να ώσι επικίνδυνοι εις την κοινωνικήν τάξιν. Η αναγραφή δε σχετικών διατάξεων εν τω ποινικώ νόμω εκρίθη αναγκαία και μεθ’ όλην την εν άλλαις χώραις νομοθετημένην διοικητικήν μέριμναν επί του αντικειμένου τούτου, ως λ.χ. εν Γερμανία, προς μείζονα εγγύησιν της υποχρεωτικής και εγκαίρου εφαρμογής του μέτρου (ιδε αιτιολογίας Γερμανικού Προσχεδίου παράγρ. 65 σελ. 283 - Ελβετικού Προσχεδίου άρθρ. 13 και 14 - Αυστριακού Σχεδίου παράγρ. 36 και 37). Συνεπώς, πολλώ μάλλον επιβάλλεται παρ’ ημίν καθόσον ουδεμία λαμβάνεται διοικητική φροντίς προς εξασφάλισιν της κοινωνίας από των κινδύνων ους συνεπάγεται δι’ αυτήν η ελευθέρα κυκλοφορία ανθρώπων τεταραγμένην εκόντων την διάνοισιν»· Βλ. και *Κουράκη*, σε *Κακκαλή/Κουράκη/Μαγγανά/Φαρσεδάκη*, ΠΚ, τόμ. Α΄, 2000, άρθρο 69, σελ. 548.

5. Έτσι ο *Τζαννετής* (ό.π.).

6. Βλ. *Κάβουρα*, ό.π., *Τζαννετή*, ό.π., ΑΠ 181/1952 ΠοινΧρ 1952, 300 (: «... δια του συγκεκριμένου ασφαλιστικού μέτρου δεν σκοπείται ο κολασμός δια το τελεσθέν έγκλημα, αλλά’ η καταπολέμησις της επικινδύνου δια την κοινωνίαν ψυχικής καταστάσεως του δράστου ...»), ΓνωμΕισΑΠ (Στ. *Τούσας*) 14/1974, ΠοινΧρ 1976, 779 (: «... το ασφαλιστικόν τούτο μέτρον αποσκοπεί εις την προφύλαξιν της κοινωνίας από του κινδύνου τον οποίον ενέχει η προσωπικότης του δράστου και ουχί εις τον κολασμόν του ...»), ΓνωμΕισΕφΑθ (*Γ. Χαλαζωνίτης*) 10689/1954, ΠοινΧρ 1954, 318 (: «... η μετά την απαλλαγήν της ποινής ή της καταδιώξεως εν δημοσίω θεραπευτικώ καταστήματι φύλαξις του ακαταλογίστου εγκληματίου ... είναι πράγματι ασφαλιστικόν μέτρον, δηλαδή μέτρον προληπτικόν μελλόντων εγκλημάτων ...»· Βλ. και τις εκεί παρατηρήσεις *Ι. Ζαγκαρόλα*), ΠλημΑθ 3557/1960 ΠοινΧρ 1960, 486, όπου πρόταση *Κ. Σταμάτη* (: «... δεν περιλαμβάνεται το μέτρον του άρθρου 69 ΠΚ εν τη εννοία της στερητικής της ελευθερίας ποινής, τούτο μεν, διότι δεν αναφέρεται μεταξύ των, υπό του άρθρου 51 του ΠΚ αποκλειστικώς απαριθμουμένων ποινών, τούτο δε, διότι διαφέρει εκείνης, ως προς τον επιδιωκόμενον σκοπόν, όστις ενώ επί της στερητικής της ελευθερίας ποινής είναι κυρίως κατασταλτικός, της ποινής εκούσης τον χαρακτήρα αποδοκimasίας της τε αξιοποιίνου πράξεως και του δράστου, επί των ασφαλιστικών μέτρων είναι προληπτικός, άτε τούτων αποβλεπόντων κυρίως μεν εις το να καταστήσωσι τον εγκληματήσαντα ακίνδυνον εν τω μέλλοντι εις την καθόλου έννομον τάξιν, και, κατά δεύτερον λόγον, εις την ενδεχομένην βελτίωσιν αυτού υπό κατάλληλον σωφρονιστικήν διαπαιδαγώγησιν ...»).

69 ΠΚ ασφαλιστικού μέτρου συνεπάγεται ότι⁷ επί ακαταλόγιστων εγκλείστων σε θεραπευτικό κατάστημα: δεν έχουν εφαρμογή οι περί απόλυσεως του καταδίκου υπό όρο ρυθμίσεις των άρθρων 105-110Γ ΠΚ⁸ - δεν νοείται η απονομή χάρης⁹ - δεν είναι δυνατή η ένταξη στο σύστημα αδειών του ΣΚ¹⁰ - εφόσον ο εγκλεισμός διατάσσεται στο στάδιο της προδικασίας: καταργείται ταυτόχρονα το τυχόν εκδοθέν ένταλμα προσωρινής κρατήσεως¹¹ - η τελευταία θεωρείται ότι εκ του νόμου (: άρθρο 200 παρ. 3 εδ. β' ΚΠΔ) έχει ανασταλεί, οπότε ο χρόνος εγκλεισμού δεν προσμετράται στο χρόνο της¹².

Υπάρχει, και τούτο είναι γνωστό, αμφισβήτηση ως προς το σημείο αναφοράς του προληπτικού σκοπού, τον οποίο υπηρετεί το κατ' άρθρο 69 ΠΚ μέτρο ασφαλείας. Κατά μία (περιορισμένα υποστηρικθείσα)¹³ άποψη, ο εγκλεισμός κατατείνει βασικά στην **προστασία της κοινωνίας** από το συγκεκριμένο επικίνδυνο δράστη. Κατ' άλλη (επικρατούσα στην επιστήμη)¹⁴ εκδοχή, προέχει ο **θεραπευτικός σκοπός** του μέτρου. Ενδιάμεση αντίληψη υιοθετεί η νομολογία, επιχειρώντας **συγκεκρισμό** (με προβάδισμα στην εξουδετέρωση της επικινδυνότητας του ψυχασθενούς) των δύο τάσεων¹⁵. Πειστικότερη είναι η κυρίαρχη στη θεωρία γνώμη, για την οποία ορθά ο Τζαννετής¹⁶ σημειώνει: «Υπέρ της επικρατούσας γνώμης συνηγορεί το επιχείρημα ότι με την οπισθοχώρηση

7. Βλ. *Κάβουρα*, ό.π., *Τζαννετή*, ό.π.

8. Βλ. ΠλημΑθ 3557/1960, ό.π.· Βλ. και *Γαρδίκια*, Η υφ' όρον απόλυσις του καταδίκου, ΠοινΧρ 1952, 473 επ.

9. Βλ. *Τούση-Γεωργίου*, ΠΚ, τόμ. Α', 1967, σελ. 229· Βλ. ακόμη ΕφΑθ 4318/1987 ΕλλΔνη 1987, 1116, ΓνωμΕισΑΠ (Δ. Τσεβάς) 9/1992 ΠοινΧρ 1992, 995.

10. Βλ. *Κάβουρα*, ό.π.

11. Βλ. ΠλημΑθ 1443/2001 ΠοινΔικ 2001, 707, όπου πρόταση Δ. *Ζημιανίτη*, ΠλημΑρτας 187/2002 ΠοινΔικ 2003, 128, όπου πρόταση Λ. *Σοφουλάκη*.

12. Βλ. ΕφΘεσ 7/1984 ΠοινΧρ 1984, 210, όπου και πρόταση Δ. *Σιδέρη*, ΠλημΣερ 167/1991 ΠοινΧρ 1992, 203, όπου και πρόταση Χρ. *Γιαταγάνη*.

13. Βλ. *Γαρδίκια*, Εγκληματολογία, τόμ. Γ', Σωφρονιστική, 1955, σελ. 99, *Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου*, Εγκληματική διάθεση και επιμέτρησης της ποινής, ΝοΒ 1975, 9 επ., *Σταθέα*, ό.π., ΝοΒ 1989, 529 επ., *Συμεωνίδου-Καστανίδου*, ό.π. (με το επιχείρημα ότι η φύλαξη δεν διατάσσεται σε βάρος όλων των ακαταλόγιστων εγκληματιών —οπότε ο εγκλεισμός θα είχε πράγματι κατ' εξοχήν θεραπευτικό χαρακτήρα— αλλά μόνον εναντίον εκείνων που είναι επικίνδυνοι για τη δημόσια ασφάλεια).

14. Βλ. *Γάφου*, ό.π., ΠοινΧρ 1970, 742, *Ζαγκαρόλα*, Η επικινδυνότης και τα ασφαλιστικά μέτρα εν τω ποινικώ δικαίω, σελ. 96, *τον ίδιο*, ό.π., ΠοινΧρ 1973, 428, *Κάβουρα*, ό.π., *Κατσαντώνη*, ό.π., ΠοινΧρ 1973, 418, *Μ. Μαργαρίτη*, ΠΚ, 2009, άρθρο 69, *Παρασκευόπουλο*, σε Μαργαρίτη/Παρασκευόπουλο, ό.π., σελ. 107, *Τζαννετή*, ό.π.

15. Βλ. ΑΠ 181/1952 ΠοινΧρ 1952, 300, ΓνωμΕισΑΠ (Γ. *Πλαγιανάκος*) 6/1979 ΠοινΧρ 1979, 823, ΓνωμΕισΑΠ (Α. *Ζύγουρας*) 8/2007, ΠοινΧρ 2007, 753, ΓνωμΕισΑΠ (Β. *Μαρκής*) 12/2008 ΠοινΔικ 2009, 1224, ΠλημΑθ 3557/1960 ΠοινΧρ 1960, 486.

16. Ό.π., σελ. 961.

του θεραπευτικού σκοπού ο ακαταλόγιστος δράστης υποτάσσεται σε προληπτικές σκοπιμότητες χρησιμοποιούμενος ως **αντικείμενο καταστολής**, κάτι που ασφαλώς δεν είναι δικαιοκρατικώς ανεκτό και έρχεται σε αντίθεση με την κατοχυρωμένη στο άρθρο 2 του Συντάγματος αρχή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας¹⁷. Για το λόγο αυτό η αναγκαστική θεραπεία του ψυχασθενούς μπορεί να δικαιολογηθεί μόνο σε εκείνες τις περιπτώσεις, στις οποίες κρίνεται βάσει των **κανόνων της ψυχιατρικής πραγματογνωμοσύνης ως επιβεβλημένη**¹⁸. Υπό την προϋπόθεση αυτή εξηγείται και ο **ακούσιος χαρακτήρας** του μέτρου ασφαλείας του άρθρου 69 ΠΚ, η επιβολή του οποίου συντελείται κατά παράκαμψη του δικαιώματος του ασθενούς να συγκατατεθεί στη θεραπεία¹⁹.

γ) Όπως και από το κείμενο του άρθρου 69 ΠΚ προκύπτει, οι **προϋποθέσεις** επιβολής του παρουσιαζόμενου ασφαλιστικού μέτρου είναι τρεις: το **μεν η τέλεση κακουργήματος ή (ορισμένης βαρύτητας) πλημμελήματος**, το **δε η απαλλαγή του δράστη**, και εκ τρίτου η **επικινδυνότητα του δράστη για τη δημόσια ασφάλεια**. Ειδικότερα:

(i) Πρώτη τυπική προϋπόθεση επιβολής του μέτρου είναι η **τέλεση κακουργήματος ή (ορισμένης βαρύτητας) πλημμελήματος**²⁰ σε κατάσταση νοσηρής διαταράξεως αίρουσας τον καταλογισμό ή κωφалаλίας²¹.

Η «θολή» νοηματικά αναφορά του άρθρου 69 ΠΚ σε τέλεση κακουργήματος ή πλημμελήματος δημιουργεί το ακόλουθο ερμηνευτικό πρόβλημα: **ποια από τα συστατικά στοιχεία του εγκλήματος πρέπει να συγκεντρώνει η τελούμενη αξιόποινη πράξη;** Ομοφωνία υπάρχει ως προς το ότι η πράξη πρέπει να είναι τελικά άδικη και να μην έχει υποκύψει σε παραγραφή, ενώ αναγκαία κρίνεται και η συνδρομή των (διαδικαστικών) προϋποθέσεων της ποινικής δίckης· εξακολουθεί, ωστόσο, να συζητείται η απουσία των άλλων (πέραν της

17. Βλ. Αλεξιάδη, Εισαγγελικές εξουσίες και ατομικές ελευθερίες, Δίκαιο και Πολιτική, 1983, 273 επ.

18. Βλ. Παρασκευόπουλο, ό.π., Μνήμη, σελ. 245.

19. Βλ. Κοσμάτο, Η διάρκεια του εγκλεισμού σε ψυχιατρικό κατάστημα κατά το άρθρο 70 του Ποινικού Κώδικα, σελ. 48 επ.

20. Ουδέποτε, όμως, πταίσματος· βλ. ρητά Τζαννετή, ό.π.

21. Μόνη η συνδρομή μιας επικίνδυνης ψυχικής διαταραχής, που δεν εκδηλώνεται με την τέλεση αξιόποινης πράξεως ή εκδηλώνεται με την τέλεση πράξεως ελαφράς βαρύτητας, αποκλείει την εφαρμογή του άρθρου 69 ΠΚ, αφήνει, όμως, ανοικτή τη δυνατότητα προσφυγής σε προληπτικά εξωποινικά μέτρα για τη θεραπεία του ασθενούς· Κάβουρας, ό.π., Καϊάφα-Γκμπάντι, Η τέλεση πλημμελήματος με απειλούμενη ποινή κατώτερη των έξι μηνών επιτρέπει τη φύλαξη ακαταλόγιστων δραστών ή μόνο ακούσια νοσηλεία; Υπερ 1994, 959 επ., Κοσμάτος, Το έκτο κεφάλαιο του Ν 2071/1992 μετά από ένα έτος εφαρμογής: έρευνα της δοκιμασίας του στην πράξη, Υπερ 1994, 202 επ., Παρασκευόπουλος, Παρατηρήσεις στο Ν 2071/1992, Υπερ 1993, 199 επ., Συμεωνίδου-Καστανίδου, ό.π., Τζαννετής, ό.π.

ικανότητας καταλογισμού) υποκειμενικών στοιχείων του εγκλήματος (: δόλος - πρόσθετος σκοπός), όπως και η περίπτωση του από αμέλεια εγκλήματος²².

Εξάλλου, η διάταξη του άρθρου 69 ΠΚ, απαιτεί για την επιβολή του μέτρου το τελεσθέν πλημμέλημα να απειλείται στο νόμο με ποινή **ανώτερη από έξι μήνες**. Διχογνωμία επικρατεί ως προς το εάν οι έξι μήνες αποτελούν **το ανώτατο ή το κατώτατο όριο** της προβλεπόμενης (για το πλημμέλημα) ποινής. Αν αφήσει κανείς κατά μέρος όσους προσπερνούν το πρόβλημα αρκούμενοι σε επανάληψη του ασαφούς γράμματος του νόμου²³, δύο τάσεις διαμορφώθηκαν στα πλαίσια προσεγγίσεως του συγκεκριμένου ζητήματος: κατά μία (μη κρατούσα) άποψη, ο νόμος αναφέρεται σε πλημμελήματα, για τα οποία η **ανώτερη** προβλεπόμενη ποινή **υπερβαίνει τους έξι μήνες**²⁴. Η κρατούσα, ωστόσο, σε επιστήμη²⁵ και νομολογία²⁶ εκδοχή περιορίζει το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 69 ΠΚ μόνο στα πλημμελήματα, για τα οποία απειλείται **ελάχιστη ποινή τουλάχιστον έξι μηνών**. Πέραν της «ανοιχτής» διατυπώσεως της διατάξεως, τη βασιμότητα της κυρίαρχης αντιλήψεως ενισχύουν και ουσιαστικής υφής επιχειρήματα, όπως: από τη μια, η αρχή της αναλογίας, η οποία υπαγορεύει την επιβολή του επαχθούς μέτρου της φυλάξεως μόνο στα βαρύτερα των πλημμελημάτων, και από την άλλη, η εκτίμηση πως μόνον η διάπραξη ενός σοβαρού πλημμελήματος επιτρέπει τη συναγωγή της επικινδυνότητας του δράστη και θεμελιώνει την πρόγνωση για την τέλεση και άλλων σοβαρών πλημμελημάτων, η αποτροπή των οποίων επιβάλλει τη φύλαξη του ακαταλογίστου²⁷.

(ii) Δεύτερη προϋπόθεση είναι η **απαλλαγή** του δράστη από την ποινή για το έγκλημα που έχει τελέσει **λόγω νοσηρής διαταράξεως των πνευματικών του λειτουργιών** (: άρθρο 34 ΠΚ) ή **κωφαλαλίας** (: άρθρο 33 παρ. 1 ΠΚ), εξαιτίας των οποίων κρίνεται ότι δεν μπορούσε να αντιληφθεί το άδικο των πράξεών του ή να ενεργήσει σύμφωνα με την αντίληψή του για το άδικο αυτό²⁸. Αν

22. Για το όλο θέμα βλ. Δέδε, ό.π., ΝοΒ 1963, 369 επ., Κάβουρα, ό.π., Τζαννετή, ό.π. (και εκεί παραπομπές στις θέσεις που διατυπώθηκαν στα πλαίσια ερμηνείας και εφαρμογής της § 63 StGB).

23. Έτσι οι: Γάφος (Ποινικόν Δίκαιον, Γενικόν Μέρος, τεύχ. Β΄, 1975, σελ. 581), Μπουρόπουλος (ΕρμΠΚ, τόμ. Α΄, σελ. 176) και Τούσης/Γεωργίου (ό.π., σελ. 228).

24. Βλ. Κονταξή, ΠΚ, τόμ. Α΄, 2000, σελ. 705, ΠλημΘεσ 1384/1983 ΠοινΧρ 1984, 759.

25. Βλ. Κάβουρα, ό.π., Καϊάφα-Γκμπάντι, ό.π., Κατσαντώνη, ό.π., Κοσμάτο, ό.π., Παρασκευόπουλο, σε Μαργαρίτη/Παρασκευόπουλο, ό.π., Παύλου, Παρατηρήσεις στην ΠλημΘεσ 618/1990, Υπερ 1991, 68 επ., Συμεωνίδου-Καστανίδου, ό.π., Τζαννετή, ό.π.

26. Βλ. ενδεικτικά: ΠλημΧαλκιδ 149/1985 Αρμ 1985, 760, ΠλημΚαστ 39/1997 Υπερ 1998, 105, ΠλημΧαλκιδ 246/1997 ΠοινΧρ 1997, 1375.

27. Έτσι ακριβώς ο Τζαννετής (ό.π., σελ. 962-963).

28. Βλ. Κάβουρα, ό.π., Συμεωνίδου-Καστανίδου, ό.π., Τζαννετή, ό.π.

ο δράστης έχει απαλλαγεί για άλλους λόγους, το μέτρο δεν μπορεί να επιβληθεί²⁹.

(iii) Τρίτη (ουσιαστική) προϋπόθεση εφαρμογής του άρθρου 69 ΠΚ είναι η **επικινδυνότητα του ακαταλογίστου για τη δημόσια ασφάλεια** - ο κίνδυνος, δηλαδή, πως αν αφεθεί ελεύθερος θα τελέσει και άλλα σοβαρά εγκλήματα³⁰. Πέραν της εγγενούς δυσχέρειας του προσδιορισμού του περιεχομένου της ασαφούς έννοιας της επικινδυνότητας³¹, τρία ζητήματα επισημαίνονται σε τούτο το σημείο, ήτοι:

Πρώτον, ότι η επικινδυνότητα πρέπει να συναρτάται **μόνο** με τη διατάραξη των πνευματικών λειτουργιών ή την κωφалаλία³². αν το πράγμα είχε αλλιώς (: αν, δηλαδή, η επικινδυνότητα μπορούσε να οφείλεται σε άλλη αιτία), δεν θα δικαιολογούνταν η πρόβλεψη του μέτρου αυτού μόνο για τους συγκεκριμένους δράστες³³. Κοινή, πάντως, είναι η διαπίστωση πως σε πρακτικό επίπεδο η επικινδυνότητα κατά κανόνα καταφάσκεται χωρίς ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία³⁴.

29. Έτσι και η *Συμεωνίδου-Καστανίδου*, ό.π.

30. Βλ. *Κάβουρα*, ό.π., *Συμεωνίδου-Καστανίδου*, ό.π., *Τζαννετή*, ό.π.

31. Βλ. ενδεικτικά: *Αλεξιάδη*, ό.π., *Μνήμη Ι*, τόμ. Β', σελ. 132, *Γαρδίκια*, Τα παρορμητικά εγκλήματα, ΠοινΧρ 1965, 140 επ., *Ζαγκαρόλα*, ό.π., ΠοινΧρ 1973, 429, *Κάβουρα*, ό.π., *Καϊάφα-Γκμπάντι*, ό.π., *Κοσμάτο*, ό.π., *Μπακατσούλα*, ό.π., ΠοινΧρ 1951, 119 επ., *Μπουρόπουλο*, ό.π., σελ. 108, *Παρασκευόπουλο*, Φρόνημα και καταλογισμός στο ποινικό δίκαιο, σελ. 20 επ., *Τζαννετή*, ό.π., *Τσαλικογλου*, ό.π., ΑΠ 98/1994 ΠοινΧρ 1994, 603, ΠλημΧαλκ 315/1999 ΠοινΔικ 2000, 133, όπου πρόταση *Ε. Παπαθανασόπουλου*. - Σταθερή είναι η παραδοχή της νομολογίας ότι επικίνδυνος για τη δημόσια ασφάλεια χαρακτηρίζεται ο δράστης, όταν διαπιστώνεται –με βάση τη βαρύτητα της πράξεως, τον τρόπο και τις συνθήκες τελέσεως, τα αίτια που τον ώθησαν και την εν γένει προσωπικότητά του– ότι είναι πιθανή η εκ μέρους του επανάληψη της εγκληματικής δραστηριότητας στο μέλλον, τα δε αναμενόμενα εγκλήματα είναι τέτοιας βαρύτητας, ώστε η εξαιτίας τους διατάραξη της έννομης τάξης να θεωρείται τόσο σημαντική που να δικαιολογείται ο αόριστος διάρκειας εγκλεισμός (ενδεικτικά: ΕφΝαυπλ 22/1990 ΠοινΧρ 1990, 473, ΕφΑθ 135/2001 ΠοινΧρ 2001, 552, ΠλημΣερ 167/1991 ΠοινΧρ 1992, 205, ΠλημΜεσολ 75/1998 ΠοινΧρ 1999, 774, ΠλημΑθ 1443/2001 ΠοινΔικ 2001, 707, ΠλημΑρτας 187/2002 ΠοινΔικ 2003, 128, ΠλημΑθ 3555/2004 ΠοινΧρ 2006, 79, ΠλημΞανθ 22/2009 ΠοινΔικ 2010, 973)· στην κρίση για τη συνδρομή της επικινδυνότητας συνεκτιμώνται, κατά τη νομολογία, και ιατρικά κριτήρια προβλεψιμότητας επαναλήψεως παράνομων πράξεων (ενδεικτικά: ΑΠ 821/1976 ΠοινΧρ 1977, 243, ΑΠ 1640/1980 ΠοινΧρ 1982, 752, ΠλημΑθ 3555/2004, ό.π.).

32. Βλ. *Κοσμάτο*, Η διάρκεια του εγκλεισμού σε ψυχιατρικό κατάστημα κατά το άρθρο 70 ΠΚ, σελ. 105, *Συμεωνίδου-Καστανίδου*, ό.π., σελ. 84-85.

33. Βλ. *Συμεωνίδου-Καστανίδου*, ό.π.

34. Βλ. *Αλεβιζόπουλο*, Δικαστική ψυχιατρική, 1998, σελ. 198 επ., *Αντωνίου*, Παρατηρήσεις στην ΤρΠλημΘεσ 13505/2007, ΠοινΔικ 2008, 560 επ., *Θέμελη*, Εγκλεισμός και Υγεία - Η κατάλυση ενός ακόμα εννόμου αγαθού, ΠοινΔικ 2000,

Δεύτερον, ότι η επικινδυνότητα έχει σημείο αναφοράς τη δημόσια ασφάλεια. Αυτό υπάρχει όταν τίθενται σε κίνδυνο έννομα αγαθά αόριστου αριθμού ατόμων ή ορισμένου κύκλου προσώπων ή συγκεκριμένου προσώπου³⁵. μόνον πράξεις αυτοδιακινδυνεύσεως του ακαταλογίστου δεν είναι σε θέση να κλονίσουν τη δημόσια ασφάλεια³⁶.

Τρίτον, ότι έχουν δημιουργηθεί αμφιβολίες ως προς το χρονικό σημείο κατά το οποίο πρέπει να διαπιστώνεται η επικινδυνότητα του ακαταλογίστου για τη δημόσια ασφάλεια. Πειστική φαίνεται η ακόλουθη προσέγγιση του ζητήματος: **Κρίσιμος είναι ο χρόνος εκδόσεως του βουλεύματος ή της αποφάσεως περί εγκλεισμού ή μη του δράστη σε δημόσιο θεραπευτικό κατάστημα**. Συνακόλουθα, εάν η (υπάρχουσα στο χρόνο τελέσεως της πράξεως) επικινδυνότητα έχει ήδη εξαλειφθεί κατά το χρόνο κρίσεως της υποθέσεως, δεν υπάρχει έδαφος εφαρμογής του άρθρου 69 ΠΚ³⁷.

δ) Ολοκληρώνοντας τη σχετική με τις δογματικές παραμέτρους ερμηνείας και εφαρμογής του άρθρου 69 ΠΚ σχηματική παρουσίαση, απομένει να καταγραφούν οι ακόλουθες επισημάνσεις:

(i) Η προοπτική εφαρμογής του άρθρου 69 ΠΚ καθιστά επιβεβλημένη την άσκηση της ποινικής διώξεως εναντίον του ακαταλογίστου, έστω και εάν ελλείπει ένα από τα στοιχεία του εγκλήματος - δηλαδή η ικανότητα για καταλογισμό³⁸. και τούτο, προκειμένου το Δικαστήριο (ή το Δικαστικό Συμβούλιο) να διατάξει τον εγκλεισμό του ψυχασθενούς σε θεραπευτικό κατάστημα. Διευκρινίζεται, πάντως, ότι αν ο εισαγγελέας κρίνει ότι (προδήλως) δεν συντρέχει κάποια από τις προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 69 ΠΚ (: επικινδυνότητα δράστη - τέλεση εγκλήματος ορισμένης βαρύτητας), έχει τη δικαιοδοσία να αρχειοθετήσει, κατ' άρθρο 43 ΚΠΔ, τη μήνυση ή να απορρίψει με διάταξη, κατ' άρθρο 47 ΚΠΔ, την έγκληση³⁹.

885 επ., *Κοτσαλή*, Ελευθερία της βούλησης, αρχή της ενοχής και ικανότητα για καταλογισμό, Πλογ 2003, 891 επ., *Σκαραγκά*, Ηθικά και δεοντολογικά προβλήματα κατά τη δικαστηριακή πρακτική και την ψυχιατρική αντιμετώπιση των ακαταλόγιστων παραβατών, Στίγμα 2007, 70 επ., *Φυτράκη*, ό.π.

35. Βλ. *Τζαννετή*, ό.π., *Κάβουρα*, ό.π.

36. Βλ. *Τζαννετή*, ό.π.

37. Βλ. *Κάβουρα*, ό.π., *Παρασκευόπουλο*, σε Μαργαρίτη/Παρασκευόπουλο, ό.π., *Συμεωνίδου-Καστανίδου*, ό.π., *Τζαννετή*, ό.π., *Τούση/Γεωργίου*, ό.π., ΑΠ 821/1976 ΠοινΧρ 1977, 243, ΑΠ 1640/1981 ΠοινΧρ 1982, 752.

38. Βλ. *Αλεξιάδη*, Η καταγγελία του εγκλήματος, 1973, σελ. 92, *τον ίδιο*, Εισαγγελικές εξουσίες και ατομικές ελευθερίες, Δίκαιο και Πολιτική 1983, 273 επ., *Δέδε*, ό.π., *Σταμάτη*, Η προκαταρκτική εξέταση στην ποινική διαδικασία και οι αρχές της νομιμότητας και της σκοπιμότητας, 1984, σελ. 191, *Τζαννετή*, ό.π.

39. Βλ. *Δέδε*, ό.π., *Τζαννετή*, ό.π.

ISBN: 978-960-562-586-3

15772